

חוזר מס' : 13/2015

ירושלים, כ"ט סיון, תשע"ה
16 יוני, 2015

אל: מנהלי בתי החולים
מנהלי האגפים הרפואיים – קופות החולים

הנדון: הקמת "צוות לב" (HEART TEAM) בבתי חולים

הננו להביא בזאת לידיעתכם חוזר בנושא שבנדון אשר גובש על פי המלצות המועצה הלאומית למניעה וטיפול במחלות לב וכלי דם.

1. כללי:

על מנת להתאים את הטיפול המיטבי לצרכיו הפרטניים של מטופל במצב יציב הסובל ממחלה כלילית, יש, לעיתים, צורך בשיתוף פעולה של צוות רב-תחומי. הפעלת צוות רב-תחומי מהווה סטנדרט טיפולי בתחומים רבים ברפואה וגם בתחום הקרדיולוגיה כפי שמומלץ בהנחיות איגודי הקרדיולוגיה האירופאי EUROPEAN SOCIETY OF CARDIOLOGY והאמריקאי AMERICAN HEART ASSOCIATION.

2. הגדרות:

"צוות לב": צוות המורכב מהרופא המצנתר, מנתח לב וקרדיולוג בכיר שאינו חלק מצוות הצינתור.
• בבתי חולים בהם אין שירות של כירורגיית לב יש לכלול בצוות, מנתח לב מבית חולים אחר.

3. מטרה:

מיסוד תהליך מוסדר בבתי חולים כלליים לפעילות "צוות לב".

4. הנחיות:

4.1. לפני הצנתור, מוקדם ככל שניתן, יקבל המטופל דף הסבר על דרכי הפעולה והחלופות

הטיפוליות העומדות בפניו כחלק מטופס ההסכמה לצינתור. בדף ההסבר יובהר למטופל כי בעקבות השלב האבחנתי של הצנתור ייתכנו מספר מצבים:

4.1.1. אין צורך בכל פעולה התערבותית פולשנית:

כשעורקי הלב יימצאו תקינים או ללא מחלה משמעותית, או שתאובחן מחלה שלהערכת הקרדיולוג המצנתר אינה מתאימה לטיפול התערבותי פולשני.

4.1.2. הטיפול יבוצע במהלך אותו צנתור:

כשתמצא חסימה מוגדרת אחת או יותר, שלהערכת הקרדיולוג המצנתר דורשת טיפול בצנתור.

4.1.3. הצנתור יסתיים והממצאים יועברו לכירורג לב להמשך טיפול:

כשתמצא מחלת לב בה להערכת הקרדיולוג המצנתר הטיפול המומלץ הינו ביצוע ניתוח מעקפים.

4.1.4. יתעורר הצורך בדיון "צוות לב":

באחריותו של המצנתר לזמן את "צוות הלב" על פי הצורך, על בסיס ממצאי הצנתור, מצבו הייחודי של המטופל, ידע רפואי עדכני, ניסיונו ושיקול דעתו.

4.1.4.1. במקרה דחוף הרופא המצנתר יזמן "צוות לב" לחדר הצנתורים, לחלופין

יקיים קשר באמצעי וירטואלי מיידי (ON LINE) עם הצוות באופן

שיאפשר את העברת ממצאי הבדיקה לצוות.

לצורך דיון בזמן הצינתור לקבלת החלטה טיפולית, נדרשת לפחות מעורבותם של המצנתר ומנתח לב.

יערך דיון על ממצאי הצנתור, גילו, מצבו ומחלות הרקע של החולה ותיבחר חלופת הטיפול המועדפת ע"י רוב חברי הצוות.

חשוב לציין כי במצבי חירום בהם לא ניתן יהיה לבצע התייעצות כלשהי, תבוצע הפעולה להצלת המטופל ללא דיחוי ועל פי שיקול דעתו של הרופא המצנתר המטפל.

4.1.4.2. ניתן לזמן דיון של שלושת חברי הצוות במועד מאוחר יותר כאשר:

(1) אין דחיפות לזמן "צוות לב" בזמן הצנתור;

(2) לא ניתן לזמן "צוות לב";

(3) אין הסכמה של רוב חברי "צוות לב" שזומנו באופן דחוף.

4.1.4.3. במידה ומצבו הכללי של המטופל מצריך שיתוף וייעוץ עם רופאים

מדיסיפלינות נוספות הם יצורפו לדיון.

*בכל מקרה, המלצות הצוות יוסברו למטופל במלואן.

4.1.5. על המחלקה הקרדיולוגית ומחלקת ניתוחי לב-חזה, השותפות ביצירת "צוות לב"

להערך ליישום עקרונות פעילות "צוות לב" במסגרת בה הם פועלים (בתוך אותו בית חולים ובין בתי חולים הנעזרים בשרות מבית חולים אחר). על הסדרת התהליך לכלול כללים ברורים למסגרות זמן להתייעצות עם צוות לב באירועים דחופים בהם נדרשת התייעצות מיידי (ON LINE) כמו גם באירועים שמתאפשר פרק זמן ארוך יותר עד לביצוע ההתייעצות.

4.1.6. על מנהל המחלקה המצנתרת לקבוע נהל פנימי שיסדיר קבלת החלטה טיפולית במקרים בהם ישנה אי הסכמה משמעותית של חברי צוות לב בארוע נתון.
4.1.7. על מנהל ביה"ח לפעול להשלמת תשתיות נדרשות שיאפשרו קיום תקשורת באמצעים וירטואליים מחדרי הצינתורים ל"צוות לב".

4.1.8. ניהול מידע:

- 1) עם תחילת פעילותו של "צוות לב" בבית החולים יבוצע תיעוד מסודר ומרוכז של כלל הפעילות ובכלל זה תוצאותיה באופן שיאפשר את עיבוד הנתונים.
- 2) באחריות הרופא המצנתר, המכנס את "צוות לב", לתעד את סיכום הדיון בדו"ח הצנתור וואו בגיליון הרפואי.
- 3) בכל שנה, יקיים כל מוסד דיון והליך של הפקת לקחים, לבחינת התוצאות והמלצות להמשך עבודת צוות לב.
- 4) הנתונים וההמלצות יועברו לעיון הוועדה הייעודית שהוקמה לנושא.

הואילו להעביר תוכן חוזר זה לידיעת כל הנוגעים בדבר במוסדכם.

ב ב ר כ ה,

ד"ר ורד עזרא
ראש מינהל הרפואה (בפועל)

העתק : המנהל הכללי
המשנה למנהל הכללי
הנהלה מורחבת
מנהלי קופות החולים
קרפ"ר - צ.ה.ל
קרפ"ר - שרות בתי הסוהר
קרפ"ר - משטרת ישראל
רכז הבריאות, אגף תקציבים - משרד הבריאות
יו"ר ההסתדרות הרפואית
יו"ר מועצה מדעית - ההסתדרות הרפואית
מנכ"ל החברה לניהול סיכונים ברפואה
בית הספרים הלאומי והאוניברסיטאי
ארכיון המדינה
מנכ"ל חברת ענבל

סימוכין : 42565915

כתובת אתר האינטרנט בו מפורסמים חוזרי מינהל הרפואה וחוזרי
מנכ"ל היא: - www.health.gov.il